

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
GEOGRAFSKI ODSJEK

REBEKA MESARIĆ

MARINE I NAUTIČKI TURIZAM REPUBLIKE HRVATSKE

MAGISTARSKI RAD

ZAGREB, 1999.

SADRŽAJ:

PREDGOVOR	3
1. UVOD	5
2. RAZVOJ NAUTIČKOG TURIZMA U SVIJETU	11
2.1. OSNOVNI ELEMENTI	12
2.2. KOMPARATIVNI ELEMENTI	12
3. NAUTIČKA PONUDA I NJEZINA ORGANIZIRANOST	16
4. RAZVOJ NAUTIČKOG TURIZMA U HRVATSKOJ	18
5. OPIS I PONUDE HRVATSKIH MARINA	19
KAZALO SIMBOLA	20
5.1. MARINA ACI UMAG	21
5.2. MARINA NOVIGRAD	25
5.3. MARINA ČERVAR-PORAT	28
5.4. MARINA PARENTIUM	30
5.5. MARINA POREČ	32
5.6. MARINA ACI ROVINJ	34
5.7. MARINA ACI PULA	39
5.8. MARINA VERUDA-TEHNOMONT	42
5.9. MARINA ACI POMER	45
5.10. MARINA ACI OPATIJA	49
5.11. MARINA ADMIRAL	52
5.12. MARINA ACI CRES	54
5.13. MARINA NEREZINE	58
5.14. MARINA MALI LOŠINJ	60
5.15. MARINA KLIMNO	64
5.16. MARINA PUNAT	66
5.17. MARINA ACI SUPETARSKA DRAGA	69
5.18. MARINA ACI RAB	73
5.19. MARINA ACI ŠIMUNI	76
5.20. MARINA BORIK	79
5.21. MARINA ZADAR-TANKERKOMERC d. d.	81
5.22. MARINA IST	85
5.23. MARINA ZLATNA LUKA	87
5.24. MARINA VELI IŽ-TANKERKOMERC d. d.	90
5.25. MARINA KORNATI	93
5.26. MARINA ACI ŽUT	96
5.27. MARINA ACI PIŠKERA	99

5.28. MARINA HRAMINA	103
5.29. MARINA BETINA	105
5.30. MARINA ACI JEZERA	107
5.31. MARINA ACI VODICE	111
5.32. MARINA ACI SKRADIN	114
5.33. MARINA KREMIK	117
5.34. MARINA "FRAPA" ROGOZNICA	120
5.35. MARINA AGANA	123
5.36. MARINA ACI TROGIR	125
5.37. MARINA ACI SPLIT	128
5.38. MARINA ACI MILNA	132
5.39. MARINA ACI VRBOSKA	136
5.40. MARINA ACI PALMIŽANA	140
5.41. MARINA ACI KORČULA	143
5.42. MARINA LUMBARDA-LINA	146
5.43. MARINA ACI DUBROVNIK-"MIHO PRACAT"	148
6. POKAZATELJI VALORIZACIJE HRVATSKIH MARINA	152
6.1. BROJ IZDANIH ODOBRENJA ZA PLOVIDBU U OBALNOM MORU REPUBLIKE HRVATSKE PREMA ZASTAVI I VRSTI PLOVILA	152
6.2. BROJ OSOBA NA PLOVILIMA PREMA DRŽAVLJANSTVU	154
6.3. KAPACITET MARINA	156
6.4. BROJ PLOVILA U MARINAMA PREMA ZASTAVI PLOVILA	157
7. KONKURENTNOST HRVATSKOG NAUTIČKOG TURIZMA	159
7.1. ANALIZA CIJENA U NAUTIČKOM TURIZMU U 1997. GODINI	160
8. POSLJEDICE IZGRADNJE MARINA	161
8.1. POZITIVNE POSLJEDICE IZGRADNJE MARINA KOD NAS NA JADRANU	161
8.2. NEGATIVNE POSLJEDICE IZGRADNJE MARINA	163
8.3. ALTERNATIVNI KONCEPT NAUTIČKOG TURIZMA KOD NAS	165
ANKETNI LISTIĆ ACI MARINA NA NAUTIČARE	167
ZAKLJUČAK	173
SAŽETAK	176
SUMMARY	178
POPIS SLIKA	180
POPIS TABELA	183
LITERATURA	184
ŽIVOTOPIS	186

SAŽETAK

Izgradnja marina u području jadranske obale relativno je noviji pothvat. Marine su se počele graditi i razvijati kasnije nego u ostalim sredozemnim državama zbog administrativnih prepreka u bivšem sistemu i neriješenim pitanjima oko korištenja pomorskog dobra.

Naša najstarija marina na Jadranu je marina Punat u kojoj su još 1964. godine sagrađeni prvi brodovi po narudžbi nautičara koji i su ostali odmah i na čuvanju. Marinu Punat su gradili zaposlenici koji su je na kraju i kupili, a ona je ujedno i prva privatizirana marina na Jadranu.

Prema podacima Udruge hrvatskih marina, u području jadranske obale postoje 43 marine. U sastavu ACI-ja je 21 marina, dok ostale 22 marine pripadaju Udruzi hrvatskih marina. Predsjednik Udruge hrvatskih marina je dipl. ing. Dragutin Žic.

Kapacitet hrvatskih marina je 11 408 morskih vezova i 3860 suhih vezova, što znači da marine dnevno mogu primiti ukupno 15 268 nautičara na vez. Od ukupnog broja vezova, ACI marine raspolažu s 5238 morskih vezova i 1060 suhih, dok 6170 morskih i 2800 suhih vezova pripada Udruzi hrvatskih marina. Iz gore navedenih podataka, može se zaključiti da Udruga hrvatskih marina raspolaže s većim brojem vezova, kako morskih, tako i suhih. Hrvatske marine u odnosu na kapacitet marina regije FVG (Friuli-Venezia Giulia) u Italiji imaju manji broj vezova, a hrvatska obala je čak 71 puta duža od obale regije FVG. To svakako ide u prilog hrvatske obale koja po kriteriju komercijalnosti ipak pripada u nekomercijalne obale Sredozemlja, što danas sve više odgovara nautičarima. Hrvatska obala također u kontekstu Sredozemlja ima najmanje marina: brojčano i u pogledu odnosa dužine obale. S jedne strane to je velika prednost zbog toga što nautičari danas sve više traže marine bez velike buke i gužve, u kojima će se osjećati opušteno i ugodno, dok s druge strane, hrvatsku obalu zbog manjeg broja vezova ne posjećuju toliko nautičari, kao ostale sredozemne marine. Direktori hrvatskih marina procjenjuju da u nautičkom pogledu cijelog Sredozemlja, hrvatske marine zaostaju po usluzi, ponudi i komercijalnim vezovima desetak godina. Zbog toga je potrebno u bliskoj budućnosti provesti revitalizaciju i razvoj hrvatskih marina podjednako u intenzitetu, kvaliteti i kvantiteti. Prema mišljenju mnogih hrvatskih stručnjaka za nautički turizam, do 2010. godine planira se izgradnja novih 18 marina na hrvatskoj obali, koje će ujedno biti i najmlađe marine na Sredozemlju, ali će morati odgovarati budućim nautičkim trendovima potražnje, prvenstveno ekološkim.

Unazad pet godina hrvatsku su obalu najviše posjećivali nautičari iz Njemačke, Italije i Austrije, što je razumljivo obzirom na geografski položaj i udaljenosti. Nešto manje bilo je

nautičara iz Francuske, Švicarske, Velike Britanije, Nizozemske i Skandinavije. Razlozi su bili najčešće geografski položaj, i tadašnje ratno stanje u Republici Hrvatskoj.

U bliskoj budućnosti planira se izgradnja marina na otoku Žirju, u uvali Stupica Vela u Šibenskom arhipelagu, u mjestu Tribunj, na otoku Zlarinu i u uvali Telašćica na Dugom otoku. Posljedice izgradnje novih marina također treba uskladiti s transformacijama mjesta u kojima će se graditi, kao i s dodatnim koristima za užu, ali i širu okolicu i okolinu. Pri tome se misli na porast stupnja zaposlenosti lokalnog stanovništva zbog novo izgrađene marine, kao i na poboljšanje opće komunalne opremljenosti lokalne sredine, koja je na taj način profitirala izgradnjom marine.

Nautički turizam kao sastavni oblik ukupne turističke ponude, u budućnosti treba planirati i razvijati, sagledavajući pri tome čitav jadranski prostor i komparativne prednosti pojedinih turističkih regija i lokaliteta u Republici Hrvatskoj, koji do sada nisu iskorišteni na zadovoljavajući način ili su gotovo u potpunosti zanemareni!

SUMMARY

The construction of marines is a relatively new undertaking on the Adriatic coast. Because of the administrative difficulties and unsolved questions about the exploitation of the sea, their building and development have started later than in other Mediterranean countries.

The oldest marine on the Adriatic is Punat, in which first ships were built to order of navigation experts in 1964. and left there for mooring. That marine was built by employees who finally bought it, and it became the first privatised marine on Adriatic.

According to the figures of Association of Croatian Marines, there are 43 marines on our coast. 21 marines belong to ACI and 22 to ACM. The President of ACM is engineer Dragutin Žic.

The capacity of Croatian marines is 11 408 moorings and 3860 winter moorings, which means that daily capacity of the marines is 15 268 moorings. ACI marines have on their disposal 5238 moorings and 1060 winter moorings, while 6170 sea moorings and 2800 winter moorings belong to ACM. From the figures given above we can see that ACM has more moorings, both sea and winter ones than the ACI. The capacity of Croatian marines in relation to the capacity of the marines of the FVG (Friuli–Venice–Giulia) region in Italy has less moorings, and Croatian coast is 71 times longer than the coast of FVG region. That speaks on behalf of Croatian coast which on the criterion of commerciality belongs to the uncommercial coasts of Mediterranean, which suits nautical tourists more and more. In the context of Mediterranean, Croatian coast has, in figures, the smallest number of marines as well as in relation to the length of its coast. On one side it is a great advance because navigators are more and more searching for marines which are not crowded and noisy, and in which they would feel relaxed and comfortable, while on the other side, because of the small number of moorings Croatian coast is not as much frequented by navigators as other Mediterranean marines. The managers of Croatian marines estimate that regarding the marines of the whole Mediterranean, Croatian marines are underdeveloped in service, offering and commercial moorings for about ten years. Because of that in the near future revitalisation process has to take place together with development of the marines in their intensity, quality and quantity. According to the opinions of many Croatian experts in nautical tourism by the 2010, 18 new marines along the Croatian coast are planned to be built. Those will be the youngest marines on Mediterranean, but also they will have to satisfy the future needs of nautical tourism, above all ecological ones.

Five years ago Croatian coast was mostly attended by German, Italian and Austrian yachtsmen what is connected with geographical position and distance. Less yachtsmen were from France, Switzerland, Great Britain, Netherlands and Scandinavia. The most important reasons for that were geographical position and the state of war in Croatia.

In the near future the construction of the marines on the island Žirje, in the small bay Stupica Vela in Šibenski archipelago, in the small town Tribunj, on the island Zlarin and in the cove Telašćica on the island

Nautical tourism is a component of the touristic offer, and it should be planned and developed in the future, considering the whole territory of the Adriatic and comparative advantages of individual tourist regions and localities in Croatia, which are still not utilised in satisfactory way or are totally neglected!
